Kőszeg, 1923. január hó 14.-én. 2. szám. 43. évfolyam

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Helyben V... ...ÉSI ÁR: ...évre 120 K. negyedévre 60 K. ...szerre egész évre 360 K. ...egy 6 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztők és kiadók: ifj. Rónai F. és Pandur B.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilttér sora 20 korona.
Hirdetések négyzetcentiméterenként 6 K. számitatnak.

Magyar Nemzeti Muzeum Budapest
Kivált példány

A trónkérdés Magyarországon.

Irta: Csapodi József.

Rövid értekezésemben a királyi trón betöltésének módját tárgyalom történelmi és közjogi szempontból, kikapcsolva minden politikát.

Történeti tény, hogy a különböző népeknél a trón betöltésének két nemét találjuk meg, u. m. a választást vagy pedig az örökösödést. A népek egyéni viszonyainak megfelelőleg vált a monarchia választási vagy örökösödési monarchiává, de [illegible] és a népszell[illegible] azon népnél [illegible] és előford[illegible] vagy örökö[illegible]

Magya[illegible] keletkezési [illegible] is tisztán k[illegible] hogy a kirá[illegible] értelmében, [illegible] ján, mintegy [illegible] a királyság [illegible]

A kir[illegible] egész nemze[illegible] nak egész területére, az alól magát senki sem erőszakkal, sem a királlyal kötött szerződés alapján ki nem vonhatja, magát nem függetlenitheti. Ezen hatalom az alkotmányos törvények értelmében a nemzet érdekében, nem pedig a király magánérdekeinek előmozditására gyakorlandó.

A középkori hűbériség eszméi nálunk is kezdtek hatni, a magyar királyság közhatalmi természete mégis minden időben megmaradt.

Európában a XI. században két különböző alakban jelenik meg a monarchikus tényező. Németországban, Angolországban és Franciaországban a királyt a legidősebb fia követi a trónon, mig a többi testvért az államhatalomból nem illeti meg külön rész. Ellenben a szláv államoknál vagyis Lengyelországban, Oroszországban és Csehországban a fejedelem halála után annyi részre oszlik a birtok, ahány fia maradt.

A magyar királyság közhatalmi természetéből következik, hogy a magyar királyi trón betöltésének módját a király önkényüleg nem állapithatja meg, mert azt az alkotmány törvényei állapitják meg.

A magyar királyi méltóság közhatalmi természete ellenére is a patrimonialis fölfogásnak némi nyomait mutatja az országnak az Árpádház tagjai között való fölosztása és az ifjabb királyság intézménye. Történeti adataink vannak arról, hogy már Endre és öccse, Béla, a neki jutott területen felségjogokat gyakorolt, biráskodott és pénzt is veretett. Ugyanilyen hatásu volt az ifjabb királyság intézménye. A király ugyanis utóda részére biztositani akarván a trónt, azt még életében megkoronáztatta és neki az ország egy részét átengedte.

Ezután tárgyalni fogom a trónbetöltés módját az Árpád-ház idejében; a vegyesházbeli és Habsburgok idejében.

A trónbetöltés az Árpádok-korában.

Konstantin Porphyrogenitus császár szerint a magyarok etelközi tartózkodása idején történt az a nagyfontosságu esemény, hogy az eddig törzsekre oszlott nemzet közös fejedelmet választott. A fejedelem választás a kozár khagán tanácsára történt, ki már Lebediában is szövetséges viszonyban állott a magyarokkal. A khagán Lebediást a magyar elővajdát akarta a magyarok fejedelmévé tenni. Lebediás azonban maga helyett Almos vajdát vagy fiát Árpádot ajánlotta fejedelmül. A magyarok jobbnak látták, hogy Árpád legyen a fejedelmük mert Almos már öreg volt.

Anonymus szerint azonban a magyarok Almost választották szabadakaratukból vezérnek és kozár szokás szerint paizsra emelték s azután megmetszvén karjukat a kicsepegő vérüket egy edénybe bocsátván a választásra esküt tettek. Ez volt az u. n. vérszerződés, mely 5 cikkelyből állott. Ezek közül az első igy [illegible] vezér idejében t[illegible] mlás első jeleivel. Hartvic Sze[illegible] ván [illegible]ója szerint Géza vezér már megtörte törzsfőnökök hatalmát és a vezérnek [illegible] katonai és végrehajtó h[illegible]nat erőszakos [illegible] monarchiai hatalom[illegible]toztatta. A vé[illegible]ődésben csak azt mon[illegible], hogy mig Álmos és nemzetisége él az ő ivadékaiból fogja a [illegible]nzet választani a vezérét. Hogy azonba[illegible] elhalt vezérnek mely[illegible] fogják vezérré [illegible], vagyis valamilyen [illegible]ődési rend a vérszerződésben megállapitva [illegible]gyáltalában nem volt. Szent István halála után nem is az Ár[illegible] férfiága jutott a tr[illegible]nem Péter, [illegible]án nőtestvérének vol[illegible], tehát csak le[illegible]ágon volt az Árpádház [illegible]éka. A történetirók különböző okoknak tulajdonitják az Árpád-[illegible] Endre, Béla és Levente [illegible]lőzését. Péter [illegible]en való uralkodása u[illegible]a Sámuel le[illegible] király, ki Szent István [illegible]ra volt, de nem volt az Árpádház leszármazottja, hanem valószi[illegible] hogy a magyarokkal [illegible]ndorolt kabaro[illegible]törzsének volt a fej[illegible]ehát a nemzet [illegible]erszerződéstől csaknem[illegible]sen eltekintett.

1046-ban E[illegible] kerü[illegible]trónra, az Árpád ház fiágának le[illegible]ój[illegible]la után fiának, Salamonnak me[illegible]ever[illegible]ét Bélát választották királlyá. Láthatjuk tehát ebből is, hogy a vérszerződésben nem volt megállapitva semmiféle örökösödési rend, de még tényleg sem érvényesült ilyen.

Igy történt a királyi trón betöltése egészen III. Béláig vagyis 1172-ig. III. Bélától III. Endréig vagyis az Árpád-ház kihaltáig (1301) a trónbetöltésnél az elsőszülöttség rendjét, tényleg megtartották, ez a körülmény azonban nem az elsőszülötségi jognak, hanem annak tulajdonitható, hogy ebben az időszakban csaknem valamennyi király felnőtt fiakat hagyott maga után.

Imre királytól V. Istvánig a király még életében megkoronáztatta elsőszülött fiát, hogy ezzel a királyi trónt számára biztositsa. Ezen ifjabbkirályság intézménye nagy veszedelmeket rejtett magában az államéletre. Az ifjabb királyság intézménye a kir. hercegségből fejlődött ki. Az ifjabb király (junior rex) éa a király két külön álló szuverén uralkodó.

Az Árpádok korában még formaszerinti választás nem volt. Valószinü, hogy a királyt rendesen az előkelők választották Árpád fiágának leszármazottjai közül. A koronázás az Árpád-ház idejében, mintegy betetőzése volt a választásnak, mely megerősitette azt. A koronázás alkotmánybiztositó jélentősége kifejleszté a szent korona közjogi fogalmát.

A honalapitástól kezdve tehát az Árpádok kihaltáig a trón betöltésének módja a választás volt, mely csak annyiban volt korlátozva, hogy a királyt Árpád főivadékai közül kellett választani a vérszerződés első cikkelye alapján. [illegible]el a nem- [illegible] fiutódot [illegible] el kirá- [illegible]talán nem [illegible]nnak olyan [illegible]arnák bebi- [illegible]dettől fogva [illegible]archia volt. [illegible]det is meg- [illegible]ezett. Bizo- [illegible]iráky Antal

(Folytatása következik.)

Hirdetmények.

Közhirré teszem, hogy a város tulajdonát képező alsó erdőben vágott uj nyiladékokban kitermelt fenyő és tölgyrönkfa árverése nem f. hó 6 és 7 én, hanem f. hó 14 én vasárnap délelőt 10 órai kezdettel fog a helyszinén megtartatni.

Felszólitom a háztulajdonosokat, hogy a tüzrendészeti szabályrendelet által előirt házi tüzoltószereket (létra, tüzhorog) február 15-ig különbeni megbirságolás terhe mellett hozzak rendbe.

Felhivom azon adózókat, akik forg. adójukat bélyegben róják le, hogy könyvüket két héten belül a városi forg. adóügyosztálynál mutassák be.

Felhivom az összes kereskedők és iparosok figyelmét arra, hogy csak a gazd. tanácsos ellenjegyzésével ellátott megrendelő lapon rendelt városi szállitásokat vagy munkálatokat, teljesitsék, mert a város a jövőben csak ilyen rendeléseket fog elismerni; a számláikat pedig, melyekhez a megrendelő lapok csatolandók összefüggő munka alkalmával annak befejezése után, különben pedig évnegyedenként adják be, nehogy a számvevőségnél munkatorlódás álljon elő.

Vasvármegye ebtartási szabályrendeletének 6 §-a és a m. kir. Földmiv. min, 55961/922 számu rendelete értelmében felhivom az összes ebtulajdonosokat, hogy ebeiket legkésőbb f. hó 31-ig a városi adóhivatalnál bejelentsék: figyelmeztetem az érdekelteket, hogy ezen bejelentés kötelező és a kutyák nem lesznek házról házra járva összeirva az ebadó szempontjából be nem jelentett ebek a határidő lejárta után kiirtatnak és tulajdonosuk ellen a kihágási eljárás megindittatik: a bejelentési kötelezettség elmulasztását az év folyamán ismételten ellen fogom őriztetni.

A budapesti állami rendőrség tiszti és őrszemélyzete vérszegény és gyengén táplált gyermekeinek vidéki nyaraltatása az idén is tervbe vétetett. Felkérem a város jószivü és módosabb közönségét, hogy egy-egy gyermek nyaraltatá-

sát (élelmiszer, lakás) vállalják s ebbeli szándékukról értesitsék a kőszegi állami rendőrkapitányságot.

Az országos földbirtokrendező biróság 4656—922. számu végzése s illetve az abban nyert meghozás alapján a tárgyaló bizottság megalakulása és eljárásainak megkezdése határnapul 1923 évi január hó 30. és következő napjainak d. e. fél 9 óráját a kőszegi városházán I. em. tanácstermébe kitüzöm, s felhivom a földigénylő érdekeltséget, hogy a tárgyalóbizottságba megbizásuk alapján többségi határozattal helyet foglaló s szakértő tagot legkésőbben a bizottság megalakulásakor nevezze meg, vagy pedig az elöljáróságot helyettük szakértő megnevezésére kérje fel. A megnevezett szakértő megbizatását a bizottság ellenőrzésével igazolni köteles. Az igazolás foganatositható a községi elöljáróságnak az igazolásban részt vevő tagja, vagy más hitelt érdemlő egyén vagy egyének tanusitásával is. A törvény 2 §-a hivatkozással figyelmeztetem az érdekelteket, földnek juttatását egyéni jogcimen senki nem követelhet, s kizárólag a közérdek irányadó arra nézve, hogy a T. 2 és 3 § a alapján az országos földbirtokrendező biróság kinek juttat földet. Figyelmeztetem az érdekeltséget arra is, hogy földhöz juttatások végett szükséges földek megvaltása a T. 44 § a értelmében teljes értékben történik.

Jambrits Lajos polgármester.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy a portörlőrongyoknak az utcára való kizárása az 1556—891 sz. városi szabályrendelet 5 §-aba ütköző kihágást képez. Az őrszemélyzetet legszigorubban utasitom, hogy ezen kihágási cselekmény elkövetői ellen a feljelentést azonnal tegyék meg.

Rendőrkapitányság.

Fontos-e a Rőt-rendeki vasut állomás?

Kaptuk a következő levelet: Tekintetes Szerkesztőség! Olvasom a „K. és V. 1. számában közzétett és a kormányhoz küldöttség utján benyujtott memorandumot. A memorandumnak egyik tétele, hogy „a rőtfalvi-rendeki vasutállomas megbecsülhetetlen gócpontot juttatott az ország kezére", melyt most veszendőbe ment. A memorandumnak ezen argumentuma helyes. S ha helytálló ez az okoskodás, szerettem volna ez állitást okmányokkal bebizonyitva látni — a kormány előtt. Ki állit valamit, annak bizonyitani kell. Jelen esetben a bizonyitás nem nehéz. Csak fel kell ütni a városi jegyzőkönyveket, azok amellett tanuskodnak, hogy e „megbecsülhetetlen gócpont" nem véletlenségnek műve, hanem Kőszeg szab. kir. város közönsége céltudatos és forgalmi politikájának és áldozatkészségének eredménye. A Zalaegerszeg—Sárvár vasutnak engedélyesei a már kiépitett Kőszeg—soproni vasut hálózatába beágazását nem Rőtfalván, hanem eredetileg Felsőpulyánál tervezték. Hogy városunk az eredeti tervet megváltoztassa és Locsmánd s vidékének Kőszeg szab. kir. város érdekszférájába való bevonását jövőben is biztositsa, e város képviselőtestülete engedélyeseknek 100 ezer K segélyt szavazott meg törzsrészvényekre az esetben, ha a vasutnak beágazása Rőtfalván történik. A Sopron—kőszegi vasutvonalra városunk pedig 20 ezer K-t szavazott meg. A rőtfalvi vasuti gócpontnak feláldozásával persze e városnak áldozatkészsége, melynek terhét most is viseli, illuzoriussá vált — nem saját hibájából. Városunk tehát méltán igényelhet a kormánytól hibáján kivül szenvedett veszteségekért — rekompenzációt, melyet kérni ne szünjünk meg. a—j

Egy teljes világhirü regényt közöl szépirodalmi mellékletként a
PESTI HIRLAP
vasárnapi száma!

HIREK.

Kőszeg város küldöttsége a miniszereknél. A városi küldöttség, melyet Jambrits Lajos polgármester vezetett fel Budapestre, s melynek tagjai sorában ott voltak Eisner Kamill, Róth Jenő, Dömötör Gyula és dr. Marton Jenő vasárnap délben indult el. Szombathelyen csatlakozott a küldöttséghez Lingauer Albin a város nemzetgyülési képviselője is, ki mindvégig szives készséggel kalauzolta a küldöttséget Budapesten Hétfőn délelőtt nem tudott a küldöttség a miniszterek elé jutni, mert az osztrák kancellárral folytatódtak még a tárgyalások, de kedden azután a képviselőházban tiszteleghetett már a küldöttség a miniszterelnöknél. Vasmegyei képviselők közül még Lingauer Albinon kivül Cziráky György gróf, Vargha Gábor dr. és Beck Lajos nemzetgyülési képviselők is csatlakoztak a kőszegi deputacióhoz. A küldöttség nevében Jambrits Lajos polgármester fejtette ki az okokat, amelyek miatt Rőtfalva és Rendek elcserélése sulyos hibának minősül. Átnyujtotta a terjedelmes memorandumot, mihez bizonyitékokat és rajzokat is csatolt. A polgármester után Lingauer Albin képviselő mutatott rá a csere árnyoldalaira. A miniszterelnök látható meglepetéssel hallgatta az elébe terjesztett adatokat és a legnagyobb jóakarattal és megértő készséggel ajánlotta fel azt a megoldást, hogy a legközelebbi napokban ebben az ügyben magához fogja rendelni a referenseket és ugyancsak magához fogja kéretni Lingauer Albint is, hogy velük megbeszélje az ügy összes pontozatait és hogy megállapitsák, ajánlatos-e és lehetséges-e, hogy az ügy mai állapotán változtassanak. A küldöttség a miniszterelnök jóakaratáról tanusitó propozíciót örömmel fogadta és megnyugodott abban, hogy ezen eszmecsere alapján állapitsák meg, hogy lehet-e s mennyiben ezen a dolgon segiteni anélkül, hogy belőle az országra sem hátrányok, sem lényeges ujabb külpolitikai nehézségek nem támadnának. — A polgármester megelőzőleg még Rakovszky Iván dr. belügyminiszterrel is tárgyalt. Ezután a város küldöttsége ugyancsak a parlamentben tisztelgett Kállay Tibor pénzügyminiszter előtt is. Itt is a polgármester tejtette ki azon okokat, melynek alapján a kőszegi adófizetőkre kivetett jövedelmi és vagyonadó mérséklését és helyesebb elosztását kérte a minisztertől. Rámutatott a polgármester azon nagy vesztességre, melyet Kőszeg piaca és forgalma a nyugatmagyarországi községek elcsatolásával szenvedett. A pénzügyminiszter határozott igéretet tett, hogy készséggel fog intézkedni a felhozott indokok alapján az adók mérséklése iránt. Már a késő délutáni órákra járt az idő, mikor a küldöttség megnyugodva távozott a parlamentből. A küldöttség tagjai szerdán érkeztek vissza Kőszegre.

Nyugdijazás. A vallás és közoktatásügyi miniszter Csakányne P. Flóra kőszegi beosztott állami tanitónőt nyugdijazta.

Iskola látogatás. Nahrer Mátyás a kőszegi polgári iskola igazgatója, mint iskolafelügyelő a zalai és somogymegyei polgári iskolák ellenőrzése végett három hétre elutazott.

Uj virilista képviselők. A nemezgyár Eisner Kamill keresk. tanácsost, özv. Schreiner Jánosné fiát Schreiner Edét, özv. Perkovits Ferencné ugyancsak fiát Perkovits Ferenc takarékpénztári pénztárost, özv. Seybold Gusztávné Seybold Rezső városi főmérnököt bizta meg a képviselő testületi tagságának gyakorlásával.

Adomány a szegényeknek. Eisner Kamill keresk. tanácsos, ki Kőszeg város képviseletében résztvett a Budapesten járt küldöttségben, mely küldöttség költségeit a város fedezi, ezen költségeket a városi szegények közt leendő szétosztásra felajánlotta a polgármesternek.

Amerikai dollárok a kőszegi szegényeknek. Levelet hozott a posta a polgármester nevére és cimére Amerikából. St.-Luis városából, hol Trepler János földink emlékezik meg a kőszegi szegényekről és mint levelében irja, ő is hozzá akar járulni a nyomor enyhitéséhez és mint kőszegi fiu ajándékot küld a szegények részére. A levelében egy 3 dollárról szóló utalvány volt. Trepler St. Luisban asztalosmester és valamikor Tangl Adolf kőszegi asztalosmesternél tanulta meg mesterségét.

A kőszegi küldöttség Hankiss János államtitkárt is felkereste Budapesten hivatalában és kérte, hogy a memorandumban foglaltaknak legyen szószólója. Hankiss államtitkár a kőszegieket igen szivélyesen fogadta és megigérte, hogy készséggel lesz segitségére a kőszegiek ügyének és ami a ressortjába tartozik, azt azonnal elintézés alá veszi. Majd kőszegi nyaralásáról emlékezett meg hálás szavakkal és szivélyes üdvözletét küldte kőszegi ismerőseinek.

Uj közegészségügyi felügyelő. Dr. Váradi-Hajnal Gézát a közegészségügy felügyeletére egész Vasvármegye, igy a kőszegi járás területére is ki lett rendelve.

A „kőszegi vadásztársaság" mult év dec. 31-én és ezév január 6-án tartott a Stájerházi illetve Óház Hétforrási vágásban erdei hajtóvadászatot. A kedvezőtlen időjárás dacára különösen az első igen sikerült volt, hol ugyanis három őz, három róka és három nyul került teritékre. E hó 7-én pedig Dr. Freyberger Jenő és Arkauer Mihály, Kőszegfalva körüli vadászterületén számolt le szép számu tapsifüles irhájával, mely után Kőszeg nymrodjai a Bálházban jöttek össze a vadásztársaság által rendezett utolsó hajtásra, hol Perkovits kitünő konyhája nemkülönben bora a legemelkedettebb hangulatban marasztotta Nymrod hivei a késői órákig együtt.

Meghalt a öreg Joó bácsi. A 79 éves öreg ur 50 esztendőn át volt városunk polgára. Egykor közkedvelt szabóüzlete volt és különösen a 70 es és 80 as években, mikor még a német szó volt itt folényben, magyarságát senki oly nyomatékosan nem jutatta kifejezésre mint ő. Büszkén élte át a következő erősen magyarositó korszakot és nem mulasztotta el sohasem efeletti örömet hazafias ünnepélyeken vagy az ipartestület és dalárda összejövetelein hangoztatni. Élte derekán a szabóüzletet felcserélte kávéházvállalkozással. Akkor volt elemében, ha a vendégek körében a hazafiasságot, a hazáért való lelkesedést tárgyalhatta. Szivós természete magas kor elérését biztositotta neki, de az ország megcsonkitásának bánata elsorvasztotta életkedvét és erejét. Temetése nagy részvét mellett pénteken ment végbe. Az ipartestület és dalárda testületileg vettek részt. Almadozzék Nagymagyarország elmaradhatatlan uj feltámadásáról, hogy könnyü legyen neki a föld, melyet nálánál jobban szeretni nem lehet.

Petőfi ünnepély. Az evang. népiskola folyó hó 21-en délután 5 órakor Hammer igazgató osztályában tartja Petőfi ünnepélyét, melyre az ifjuság barátait meghivják.

A Stúr zenekar Mozart-estélye. Most egy éve, hogy a Stúr zenekar először lépett a nagyobb nyilvánosság elé Mindnyájan emlékezünk még e sokat igérő pompás début-re. F. hó 6 án adta 2 ik nyilvános hangversenyét, melynek müsorát Mozart három remekműve alkotta. A mi fiatalságunkat jellemző nemes ambicióval és merészséggel dr. Stúr Lajos, a zenekar feje és karmestere, mint első számot Mozartnak egyik leghatalmasabb s egyszersmind egyik legnehezebb szimfóniáját választotta, a hallhatatlan g-moll szimfóniát, amely ugy a karmesterrel, mint a zenekarral szemben felette nehéz követelményeket támaszt. Azonban a Stúr-zenekar, dacára annak, hogy létszáma csak 22 zenészre rug és hogy a zenészek jórésze — mert főiskolások, — csak ritkán tölt hosszabb időt Kőszegen, minden tekintetben megfelelt feladatának. Ugy az összjáték, mint az előadás, kiszinezés és tempovétel kifogástalan volt. Különösen dicséretre méltó, hogy az egészen sajátos szerkezetü Andantét, melynek melódiája szét van darabolva s az egyes hangszercsoportokra fel van osztva és a minden szünet nélkül hozzá illesztetett Menuettot, a maga páratlanul bonyolult szólamszövevényével, teljes sikerrel interpretálta. Gyönyörü kontrasztot képezett a Menuette bájos triója, mely valami régi táncból van alkotva. Az utolsó tétel energikus átdolgozási részlete pompásan hatott. Az utána következő d moll zongoraverseny alig kisebb követelményeket támaszt, főleg a zongoraszolistával szemben. Kartner Gitta zongoramüvésznő, kit közönségünk mult évi szereplésére, amikor Grieg á-moll versenyét vezette be nálunk, oly előnyösen ismer, játszotta a zongoraszólamot, talán a mult évinél még brilliánsabb futtamos-

sággal, mi mellett a thémákat szépen domboritotta ki. Ragyogó technikáját különösen a verseny mindhárom tételében közbeszurt Hummel-féle cadenziáknál csillogtatta. A közönséget e nagyszabásu münek főleg középső tétele, a „romanza" büvölte el lirai bájosságával. A „Figaro lakodalma" c. opera lendületes és nagy szabatossággal előadott nyitánya zárta be a hangversenyt. Az ev. leánygimnázium diszterme, mely már számos kulturténykedésnek volt a szinhelye, városunk müvelt és zeneértő közönsége töltötte meg és meleg ovációban részesitette úgy a zenekar jeles vezetőjét, mint Kertner Gittát, a bájos zongora-szolistát, kinek zongorajátékát remélhetőleg még sokszor fogjuk élvezhetni.

A Nyukosz közgyülése. A nyugdijas katonatisztek kőszegi csoportja kedden tartotta évi rendes közgyülését Hajek Károly ny. tábornok elnöklete alatt a városháza tanácstermében. A tisztikart ujból megválasztották és az elnoki előterjesztéseket tudomásul vették. A gyülés során szinte viharszerü jelenet játszódott le. Szóba került ugyanis, hogy a Nyukosz kőszegi csoportja nem tisztelgett a kormányzó ur előtt, holott ez másutt mindenütt megtörtént. Az elnökség azzal igyekezett kimagyarázni a sulyos hibát, hogy nem kapott meghivót. Megindult erre a vita és valóságos parlamenti jelenetek játszódtak le, sőt német dikció is belevegyült a zajba. Érdeklődtünk illetékes helyeken, hogy a megnemhivás mennyiben játszott szerepet. A polgári hatóságot semminemü mulasztás ekörül nem terheli, mert a rendezés nem tartozott a hatáskörébe és igy meghivást csak tisztán polgári jellegü intézményeknek adott ki, de viszont ha valaki jelentkezett, mert a tisztelgésen részt akart venni, azt készséggel közvetitette. A nyugdijas katonatisztek tisztelgését is közvetitette volna, de hát néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát. De mi ugy tudjuk, hogy más helyen a Nyukosz kötelességszerüen és önként kapcsolódott bele a fogadtatási ünnepségbe. Azért hát nem jó helyen keresi a Nyukosz a hibát, mert azt legfeljebb önmagánál találhatja meg. —

Fényes hangverseny. A Kőszegi Zenepártolók Egyesülete februar hó 28 án este 8 órai kezdettel tartja rendkivül fényesnek igérkező hangversenyét a főgimnázium disztermében, az opera legelső startjainak, M. Némethy Ella (szoprán), Pilinszky Zsigmond (hőstenor), Karácsonyi István (karmester) és az opera legügyesebb táncosnőjének Keresztes Mariska primaballerinának közreműködésével. Helyszüke miatt a fényes müsort jövő számunkban közöljük le.

A kedvezményes utazásra jogositó arckepes igazolványok érvényesitését és kiállitását megkezdették. Miheztartás céljából egyreszt azon okból, hogy egyes közalkalmazottak és nyugdijasok felesleges kiadásoktól mentesittessenek másreszt pedig, hogy a felesleges iratváltást elkerülhessék, az utazási kedvezmények ügyében a kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében közöljük, hogy a köztisztviselői menetdijkedvezmény 1923. évi január 1-től azon szükebb keretek köze szorittatott vissza, amelyek az 1921. évet megelőzőleg érvényben voltak. Ennélfogva a menetkedvezményre a közalkalmazottak és nyugdijasok közül a következők 1923. januar 1-től számitandólag nem birnak igényjogosultsággal: a rendezett tanácsu városok nyugalmazott tisztviselői, továbbá ugy a tényleges szolgálatban álló, valamint a nyugdijazott tisztviselők családtagjai; A tényleges szolgálatban álló községi és körjegyzőknek és élethosszíglan megválasztott okleveles segédjegyzőknek családtagjai, valamint a nyugalmazott községi és körjegyzők, nemkülönben segédjegyzők és mindezek családtagjai; A nem állami (községi, felekezeti és magán-) iskolák nyugalmazott tanszemélyzete és ugy a tényleges szolgálatban állóknak, valamint nyugalmazottaknak családtagjai, a megyei és városi törvényhatóságoknál, nemkülönben a rendezett tanácsu városoknál rendszeresitett állásban véglegesen alkalmazott altisztek és szolgák, valamint azok családtagjai; Az állami hivataloknál, továbbá a törvényhatóságoknál és a rendezett tanácsu városoknál alkalmazott és ertesitővel ellátott állandó dijnokok, kezelők és kezelőnők; A magyar királyi postamesterek (postamesternők); A lelkészkedő papság. Ugyancsak nem birnak a menetkedvezményre igényjogosultsággal a magaintézetek kötelékében álló és ténylegesen működő tanárok, tanárnők, tanitók, tanitónők és óvónők saját szemelyüket illetőleg sem. A nyugdijazott igényjogosult közszolgálati alkalmazottak részére saját személyüket illetőleg, az eddigi korlátlan számu utazás helyett evenkint mindössze 12 oda és vissza való kedvezményes utazás engedélyeztetik. Emellett az illetők épp ugy mint a tényleges közszolgálati alkalmazottak a személy- és vegyesvonatokat a tisztviselői kedvezményes menetjegyekkel a gyorsvonatokat ellenben a tényleg használt kocsiosztály felmenetjegyével vehetik igénybe. A családtagokra — és pedig ugy a tényleges, mint a nyugdijas közszolgálati alkalmazottak családtagjaira — nézve, akik eddig is evenként csupán 6 oda- és visszautazásra birtak igényjogosultsággal, csak annyiban állittatik fel korlátozás, hogy a gyorsvonatokat a családtagok is a tényleg használt kocsiosztály félmenetjegyével vehetik igénybe.

Mulatnak az aranyifjak. A helybeli aranyifjuság január hó 27 én este 8 órai kezdettel a Mulató összes termeiben zártkörü táncmulatságot rendeznek. A tiszta jövedelem az ovoda céljaira lesz forditva. A mulatság fényesnek igérkezik.

A Kőszegi Általános Takarékpénztár uj részvénykibocsátásnak kedvezményes árfolyamán való joggyakorlására holnap délben jár le a kitüzött határidő. A régi részvényesek iránti figyelemből s nehogy az utolsó napon várható nagy torlódás miatt a jelentkezők elintézése azoknak időveszteséget okozzon, a joggyakorlás és befizetés ma vasárnap délelőtt 10—12 óráig is történhetik. Bejárat a kapun át. Azon tömeges jelentkezőknek, akik az 500 kor. árfolyamért jegyeztettek elő részvényeket, a részukre átengedhető részvényeknek mennyiségét csak a legközelebb megtartandó igazgatósági ülés után adhatjuk tudtukra. Tekintve, hogy már eddig is tuljegyzés történt, a megállapitásnál elsősorban a régi részvényesek birnak elsőbbséggel és azok, akik az intézettel betéti vagy folyószámla viszonyban állanak, de mindenképen azon lesz hogy az ezenkivül jelentkezőknek is jutasson belőlük, mivel ezek már maga a jegyzés ténye által is az intézet iránti érdeklődésnek jelét igazolták. A már kész részvények ellenértékük fejében azonnal átvehetők.

Ló-árverés. A város tulajdonát képező egyik lovat elárverezték vasárnap, mit Treiber Antal vásárolt meg. Az eladott ló párja ugyanis elpusztult. A polgármesternek sikerült két katonalovat szerezni s igy a város lóállománya pótoltatott.

A „Hangya" jubileumi üzletrészeire eddigi nagyobb jegyzések: Wurst Kamill 15000, Takács József, Teke Irma, Kincs István 5—5 ezer K. Sarlay Géza 50 000 K. Jegyezni még lehet e hó 23 ig.

Meghivó. Felkeretnek a kőszegi közalkalmazottak, hogy a szénügy megbeszélésére jan. 14-én (vasárnap) d. e. 10 órakor az állami polgári fiuiskola I. osztályában megjelenni sziveskedjenek.

A fővárosból kilenditett sáskák lepték el e héten városunkat és hatósági pártoló asszisztenciával valami felesleges almanachféle könyvkinálást szegeztek neki a kisvárosi naiv polgárságnak. Terroristákra emlékeztető erőszakossággal 10,000—4000 koronáig terjedő segélyösszegeket srófoltak ki a bátortalan áldozatoktól. Sértett önérzettel utasitottak vissza ennél kevesebbet, könyöradomány nekik nem kell, de ha a sróf megakadt, beerték kevesebbel is. Mikor a hatóságnak tudomására jutott szemérmetlen tolakodásuk, az asszisztenciát visszavonta. A multban a mi városunkban ilyeneknek nemcsak nem adtak asszisztenciát, de még meg sem türték őket, ha ravaszul „kijárt" bármilyen miniszteri vagy más felsőbbségi irást mutattak fel. A közönség megvédése discrecionális joga a helyi hatóságnak. Legnagyobb hibában van azonban maga a közönség. Hát azt hiszi, hogy a hatósági beajánlás (ami arra esetleg kényszerhelyzet lehet) rája nézve kötelezettséget jelent? — Minduntalan más-más furfanggal kieszelt ürügy alatt lepik el városunkat az ilyen harácsolók, akik egészen bizonyosan jobb ebédet élveznek mint a megkopasztottak. S minden ilyen alkalommal felzudul a megbotránkozás és megérlelődik azon eltökéltség, hogy ez volt az utolsó megkörnyékezés, — de hiába, a legtöbben ujra és csak — beveszik a fővárosi pénzszerző trükkök keféjét. Hogyan neveti ezeket az a néhány polgártársunk, akiket semmiféle asszisztencia, mézes-mázos beszéd és szemérmetlen tolakodás nem képes eltántoritani attól, hogy a leguribb előzékenységgel — ajtót mutassanak az efféle fővárosi sáskáknak. Nyomorgó jótékony egyesületeinknek csak küzdve sikerül néha pár ezer koronát összekéregetni, — idegen seftelőknek pedig csupa hiuságból vagy bátortalanságból pár óra alatt százezreket dobnak oda a kiszemelt polgárok — semmiért.

Az Erzsébet gyamoldai szegények részére élelmiszert adományoztak: Hangya szövetkezet, özv. Horváthné, Tangl Adolfné, Kiss Gyula mészáros, Borhi János, Klasánszky Jánosné, Szovják Ödönné, özv. Horváth Kálmánné, Maitz Józsefné, özv. Berényiné, Dreisziger Ferencné, Bilcsik N. né, özv. Ipsits Györgyné, Püskyné, kiknek ezuton mond hálás köszönetet a Gondnokság.

Ingatlanforgalom. Id. Kappel János, Karolina, ifj. Kappel János, Terézia, Samu, Károly, Gusztáv eladták a Hegyalja utcában fekvő 19. sz. félházat, negyedházat, kertet, istállót 255 ezer korért Frühwirth Mihály és nejének, a vágóhidnál levő káposztást 38 ezer koronáért Vinkó István és nejének. Kappel János eladta a Schützengraben-dülőben fekvő szőlőt 424.000 korért özv. Tompeck Istvánnénak.

Megdrágult a péksütemény. A tegnapi naptól kezdve a péksütemények árai ismét megdrágultak. A zsemlye ára 10 korona, a kenyersütés kilónként 5 korona, a barnakenyér kilója 160 koronába kerül. A pékek ezen áremelést a lisztárak emelkedésével indokolják meg. Ennek a következménye csak az lehet, hogy a molnárok a pékekre való hivatkozással ujból felemelik a liszt árát.

Anyakönyvi kivonat az elmult hetről. Születések: Háni Lajos—Csánits Mária: Lajos r. k., Fekete József—Magyar Ilona: János r. k., Horváth Jenő—Holdosi Magdolna: Lujza r. k., Kappel Tófor—Schreiner Katalin: Katalin ág. ev. Németh István—Udvardi Maria: Ferenc r. k. Házasság: Nagy István—Vincze Erzsébet. Halálozás: Joó Sándor 78 éves, aggkór.

Talált tárgyak. A város területén a következő tárgyak találtattak: egy női nyakkendő, egy kalaptü, egy női fejkendő és egy pénztárca pénzzel. Igazolt tulajdonosaik az államrendőrségen a hivatalos órák alatt átvehetik.

Egy borivó keservei. Megjelent nálunk városunk egyik legtekintélyesebb és legvihardzettebb borivója és szivfacsaró hangon panaszolta el, hogy manapság már erről a kis élvezetről a borivásról is le kell az embernek mondania. Nem volt elég, hogy a koresmárosok azon a cimen, hogy forgalmi adót kell fizetni, felemelték a bor árát, most azután a már felemelt árakra még külön is felszámitják a forgalmi adót. Ez még nem volna valami nagy baj. A baj ott kezdődik, — meséli tovább elkeseredett informátorunk, — hogy nemcsak a bor után fizettetnek velünk forgalmi adót, hanem a viz után is, ami a borban van. Ha megiszok egy liter bort, csak egy félliter után kellene forgalmi adót fizetni, mert fele biztos viz." Ez nem igazság! Látja, — fejezi be a rosszmáju honfitárs elbeszélését, — azóta nem iszom bort. (Valószinüleg pálinkát igen, — mert elbeszélése alatt igen nagy szesz szagot árasztott maga körül.)

Családi csendélet. Wágner Antal kőmives az elmult héten részeg állapotban a feleségét ugy elverte, hogy az orvosi látlelet szerint 14 napig gyógyuló sérülést szenvedett. A brutális férjet feljelentették a járásbiróságnál.

Verekedés. A csendőrség feljelentette Molnár János fiatalembert, aki a czáki koresmában zsebkésével Neidl József kőszegszerdahelyi lakost megszurta. Neidl 14 napig gyógyuló sérülést szenvedett.

VIDÉKIEK FIGYELMÉBE!

FLEISCHMANN

ÁRUHÁZA BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 24.

Meglepően olcsó árak!

Női és gyermek posztókamásni párja 87 K.—
Szövött barchet . . . . . 525 K.—
Velurflanel, legszebb kimintázással 615 K.—
Schottisch női ruhakelme . . . . . 1075 K.—

Meglepően olcsó árak!

Női gyapja kamgarn szövetek . . . 1950 K.—
Férfiöltönykelme strapára kitünő 1900—2400 K
Télikabátszövetek, kabát velurok, dublószövetek . . . . . 2100 K-tól

Nagy választék: EREDETI ANGOL átmeneti télikabát- és férfiruhakelmékben, ANGOL és FRANCIA női kosztüm és kabátkelmék, bársonyok, selymek, zefirek, kanavásznak és vászonárukban.

Uj községi birók. A mult héten a járás több községében lemondás folytán uj bíróválasztás volt. Ludad községben ifj. Bertók János a volt eddigi biró, Nagypösén Kunovits Mihály, Kiscsömötén Albert Márton és Nagycsömötén Koltay József a volt biró lett ujra megválasztva.

Uj szabó Bozsokon. A főszolgabiróság mint elsőfoku iparhatóság Böhm Béla bozsoki lakosnak szabóiparra az iparigazolványt kiadta.

Vidéki előfizetőink figyelmébe! A vidéki előfizetési dij postai szétküldéssel évi 360 korona. Felkérjük mindazokat a mélyen tisztelt előfizetőinket, akik már beküldték ez előfizetést, a külömbözetet is sziveskedjenek beküldeni.

Arany és ezüstbeváltás. Budapest, Vármegye-utca 7. Hivatalos órák 9—5 ig.

Budapest látványossága a református templom mellett (Calvin-tér 7) Fenyves Dezső most megnyilt pazarul berendezett nagyáruháza. Lapunk hirdetési rovatában közölt bámulatosan olcsó árak, a dus választék és az áruk elsőrendü minősége máris nagy vevőközönséget szerzett ennek az uj áruháznak, ahol minden vételkényszer nélkül szivesen állnak az érdeklődő közönség rendelkezésére.

HARISNYÁK és ZOKNIK saját kötésü **BÉKEBELI** anyagból minden szinben állandóan nagy raktáron **FILIPP** harisnyakötödéjében, **Szombathely**, Széll Kálmán utca 6.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik szeretett jó atyám, ill. apósom, nagyapám

Joó Sándor

elhunyta alkalmával jóleső részvétüket hozzánk juttatták, valamint mindazoknak, kik a drága halottat utolsó utján elkisérték, nemkülönben a Concordia férfi dalárdának, hogy egykori tagjának a végtisztességet megadni szives volt, ezuton mond hálás, meleg köszönetet

Kőszeg, 1923 január 13.

Seper Imre és neje
valamint fia.

ZONGORA

keresztetik megvételre.
— Cím a kiadóhivatalban. —

Lukácsháza község vadászterületét

1923. évi január hó 22-én (hétfőn) d. e. 9 órakor a legtöbbet igérőnek 6 évre bérbe fogja adni.

Községelöljáróság.

Malombérbeadás.

Felsőlászló község közhirré teszi, hogy a tulajdonát képező

hengermalmát

az összes felszereléssel és tartozékokkal 1923 február 1-től kezdődő hat egymásután következő évre január hó 25-én d. e. 10 órakor a községházánál, megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek bérbeadja. A feltételek a községbirónál megtekinthetők.

Birtokárverés.

Várkör 74 szám alatt f. hó 15 én hétfőn d. u. 2 órakor, 1025 négyzetöl Hosszugubahegyi és 639 négyzetöl Poindl dülői szántók önkéntes árverésen eladatnak.

Házeladás!

A Hegyalja-utca 19 számu félház eladó. **Dr. Kopfstein ügyvéd**

Árverés.

Az ólmodi utnál levő 7804/2483 hrszámu szántót 125 öllel **1923 januar 21 en d. u. 3 órakor** irodámban el fogom adni. A feltételek nálam betekinthetők. **Dr. Kopfstein** ügyvéd.

Nyilvános árverés.

Árpádtér 12 szám alatt Kuntner Ferenenél 1922 január hó 14-én d. u. 2 órakor a Sáne-utca 4 sz. ház kerttel nyilvános árverésen eladatik.

Kaszáló árverés.

A kőszegi 8506 hrsz. szőlő, ill. kaszáló az Ábrahám dülőben 491 négyszögöl kiterjedésben f. hó 14-én d. u. 3 órakor irodámban önkéntes árverésen el lesz adva. Az árverési feltételek irodámban megtudhatók.

Dr. Szovják Hugó ügyvéd Kőszeg.

CSÁNITS SÁNDOR

oki. kőmüvesmester és épitési vállalkozó KŐSZEG, Király-ut 17 szám.

elfogad mindennemü épitési és javitási munkálatokat.

Szaktanáccsal szolgál bármiféle ügyben.

Egy elsőrangu nagy

asztali takaréktüzhely

jutányos áron eladó SCHÄTZL LAJOS lakatosmesternél.

Egy jókar- ban levő **SZEKÉR** 1, esetleg 2 lóra eladó özv. Majláth Andrásnénál Király-ut 96 szám alatt.

Fenyves Dezső

Budapest, IX., Galvin-tér 7,
VII., Károly-k. 9. IV., Károly-k. 10.

habardin koverkott és bőr bri

kelme ujdonságaink megérkeztek

Blus és pongyolakelmék	460 K	Bársony flanelok	460 K
Schottis ruhakelmék	897 K	Virágos szatin belésre	990 K
Gyapju sevjottok	1265 K	Mintázott grenadinok	391 K
85 cm. széles selymek	1955 K	Selyem batisztok	308 K
Cérna grenadin, dupla sz	782 K	Divatbársonyok	1518 K

2, 2½, 3 és 4 meteres **maradékok** meglepő olcsó árakban

Nagyszabásu fehérnemü és vaszon árusitas.

Mosott vászon	391 K	Férfi köpper alsónadrág	1472 K
Valódi Schroll siffon	736 K	Férfi hálóing	2277 K
Női himzett ingek	897 K	Férfi puha gallér	230 K
Női nadrág azsurral	1219 K	Női harisnyak	391 K
Női himzett hálóing	1909 K	Férfi zoknik	138 K
Batiszt kombiné csipkével	2070 K	6 drb. himzett zsebkendő	920 K
Férfi fehér ing	1886 K	Klot paplanok	10.120 K

Butorszövetek, ágyteritők, asztalteritők nagy választékban

Porosz-, kocka- és trifaili szenet a legolcsóbb napi áron házhoz szállitok.
Fuvarozást vállalok.
ZERTHOFER MIHÁLY
Király-ut 114.

Káposztás árverés.

A kőszegi 911 sz. tjkvben 1816 hrsz. alatt felvett káposztás a betegháznál 35 négyszögöl kiterjedésben irodámban január hó 21-én d. u. 3 órakor önkéntes árverésen el lesz adva. Az árverési feltételek irodámban megtudhatók.

Dr. Szovják Hugó ügyvéd Kőszeg.

Elektro Bioskop

a „Mulató" nagytermében.

Müsor: Vasárnap januar hó 14 en:

Aki egyszer szeretett . . .

Amerikai szinjáték 6 felvonásban a főszerepben EMILY STEVENS.

Ham a hős. Burleszk 1 felvonásban.

Müsor: Csütörtök januar 18-an

A HÁREM FOGLYA.

Dráma 6 felvonásban a főszerepben Emmy Lynn.

ÉS A KISÉRŐMÜSOR.

SZÉN TÜZIFA

Wiesi darabos	2400	Kemény	hasáb	5000
Trifaili „	2200		dorong	4600
Cseri koksz	800	Puha	hasáb	3500
			dorong	3200

ürmeterenként.

100 kg-ként. — Raktáramba plus forg. adó.

Kapható Franki Lajosnál Kőszegen.

TREMMEL KÁROLY

ELSŐ KŐSZEGI ÁRVERÉSI VÁLLALATA.

Minden szombaton a városmajorban nagy ÁRVERÉS tartatik.

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK:

disznóól, facsarógép bocknyereg, fényképezőgép, fürdőkádak, mángorló, üzleti pult, füszerálvány 96 fiókkal, kirakatszekrény vasredőnnyel, üzletiszekrény, ágyak, szekrények, női, férfi és gyermekruhák, cipők, tükör, kepek és olajfestmenyek, szörmeáruk, gyermekkocsi, lámpa, ajtók, ablakok, vas- és cserépkályhák, hordók, szőlőkádak, irógép, korcsolyák, lábzsákok, asztalok, eke stb.

Veszek minden használt palackokat. Ha a házát el akarja adni, forduljon bizalommal hozzám.

HANGSZEREK. ZONGORÁK. GRAMOFONOK.

Minden hangszerünkert jótállást vállalunk.

Királyi udvari

hangszergyár STERNBERG

Budapest, Rákóczi-ut 60/c.

számu saját palotájában.

Irja meg azonnal, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról díjtalanul küldünk árajánlatot ha ezen ujságra hivatkozik. Javitandó hangszerét küldje postán gyárunkba. Jutányosan ujjáalakitjuk. — Gramofontulajdonosoknak legujabb hanglemezekről ingyen és bérmentve küldjük müsorjegyzékünket.

GUTH VILMOS villamos üróra barcsaszatt

fa-, csont- és diszmüesztergályos-müheiye

Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készit minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogast, zongoraszéket, tölcsert, hordócsapot, billiárddákót és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobrámát, rokkát.

Provirum

alkoholmentes, rumaromás szörp melyből 1—2 káveskanál egy csésze teábapótol rumot, citromot.

Kőszegen is kapható lesz minden jobb füszer és csemegekereskedésben. Lerakat: Pollák Sándornál Kőszeg.

PROVITA ALKOHOKMENTES ITALOK MAGYARORSZÁGI GYARTELEPE SZENTGOTTHÁRD. TELEFON 9. szám.

Nyomatott Rónai és Pandur könyvnyomdájában Kőszegen.